

Naš List

Neodvisno politično glasilo za Slovence

Izhaja vsak petek, ako je ta dan praznik pa dan poprej. Velja za celo leto 8 K, za pol leta 4 K, za četrť leta 2 K. — Naročnina se plačuje vnaprej, na naročbe brez istočasno vposlane naročnine se ne ozira. — Posamezne številke po trafikah po 10 v. Pošilja se tudi „Slov. Gospodinja“ posebej.

Z mesečno priložo
Slovenska Gospodinja

Dopisi naj se pošiljajo na naslov: Uredništvo „Našega Lista“ v Ljubljani. Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo je v Kamniku, kamor naj se izvoli pošiljati naročnino in reklamacije. — Oglasi se računajo tristopna petit-vrsta po 12, 10 in 8 vin. za 1-, 2- oz. 3krat. za večkrat izdatno znižane cene.

Vsebina: Jugoslovanski minister. — Politični pregled. — Štajersko: Družba sv. Cirila in Metoda na štajersko jezikovno mejo! Razno. — Koroško: Letovišča ob Vrbskem jezeru. — Primorsko: Narodna delavska organizacija v Trstu. Razno. — Kranjsko: Razno. — Socialno gibanje. — Listnica. Podlistek: Greh se je maščeval.

Jugoslovanski minister.

O potrebi jugoslovanskega ministrstva so pisali v zadnjem času listi, ne samo slovenski, temveč tudi češki, poljski in hrvaški. Svoje mnenje je izrazil tudi poslanec dr. Ploj, češ, da ministrski predsednik Beck ni naklonjen zahtevi glede jugoslovanskega ministra-rojaka, da pa bi se dala naša zahteva jeseni uresničiti, ako bo položaj za nas Jugoslovane v parlamentu ugodnejši. Povdarjal je tudi, da je treba v doseg tega cilja nastopati Jugoslovonom popolnoma složno in skupno, da se morajo izločiti vsa osebna vprašanja.

„Slowo Polskie“ piše o tej stvari: „Kraljestva in dežele, zastopane v državnem zboru, so v vsakem oziru tako različne, da ni mogoče, da bi isti minister ali ministrski poročevalce mogel vedeti, ali bode za Češko prikladna naredba vstrezala tudi potrebam v Galiciji in v Dalmaciji. Samo minister-rojak, v katerega uradu so združene upravne in politične funkcije, more o tem poučiti ministra in njegove poročevalce. In tako se bliža Avstrija pod vplivom dejanskih razmer kot zmes neizmerno različnih dežel k ureditvi svoje uprave po federativnih načelih. Centralistična ustava se je skazala ljudstvu in državi sovražno. Ironija usode hoče, da splošna volilna pravica, ki jo je dala centralistiška birokracija proti narodnemu individualizmu in federalizmu, da je ta splošna volilna pravica zadala centralizmu v Avstriji že danes vidno

smrtno rano. Zakaj brez splošne volilne pravice bi moč Jugoslovancov ne bila dovolj velika, da bi upravičila njihovo zahtevo po ministru-rojaku. Štirje ministri-rojaki v svetu krone bodo to, kar so bili nekdanji dvorni kanclerji za dobe Marije Terezije, v katerih rokah je bila pravzaprav vsa uprava.“

To nujno zahtevo našo upoštevajo vsi resni politiki, jugoslovansko ministrstvo je naša aktualna potreba. Naši štajerski rojaki so o tem najbolj prepričani, ker jim je najbližji nemški nož. „Prade bode v zvezi z nemškim Gradcem pri nas vse ponemčil. Že mnogo let ni bil več noben štajerski Slovenec imenovan v sodni službi na Sp. Štajerskem. Vse premeste na Kranjsko, k nam pa dajo Nemce,“ tožijo iz Celja.

In kako je potreba jugoslovanskega ministra bila očitna že pred petdesetimi in več leti, o tem so dokaz „Novice“, ki pišejo v sredo 26. grudnia 1849 to le, kar prinašamo doslovno:

Kaj Slovencem manjka?

Pod tem nadpisom beremo v „Sloveniji“ ravno tako resnične kakor važne besede, ki jih je v slovenskih zadevah dobro iznajden in za ravnost (enakopravnost) našiga naroda skerben domorodec iz Koroškega pisal. Med mnogimi vošili se nam prvo nar važniši zdi, ki pravi, da nam Slovencem zastopovavca pri ministerstvu na Dunaji manjka. — G. pisatelj „Slovenije“ v tem vošilu med družim tole pravi: „Dosedaj slovenski narod nima družiga prijatla in branitelja, kakor Boga v nebesih in nekatere posamezne redko vsijane domorodce. Velika potreba je, da dobimo kakiga domorodca, ki bi nas pri ministerstvu nadomestoval, njemu naše potrebe odkrival, nas kriviga natolcevanja branil (kar je živo potrebno,

de ministerstvo v vsim resnico zve), naše prošnje iz naših novin nabiral itd. Visoko ministerstvo ni v stanju, vse znati, prebirati, pretresti in doznati, treba mu je učenih, rodoljubih pomočnikov in svetovavcev. Horvatje imajo svojega bana in ministra, Serbi svojiga patrijarha, Rusini svojiga ministerialniga svetovavca, in tako vsi drugi narodi imajo moč pri ministerstvu kot svetovavce. Ni tedaj prenapeto prositi in želeči, de ministerstvo iz poldružiga milijona Slovencev kakiga moža, ki Slovence in njih potrebe dobro pozna in do kteriga Slovenski narod zaupanje ima, k sebi pokliče in za ministerialniga svetovavca izvoli.“ — Tak mož naj bo zaupnik (Vertrauensmann) vlade in ljudstva, in naj odkritosrčno ministerstvu razodeva vošila in potrebe Slovencev, ker on bo nar lože spoznal, česar večina ljudstva želi; on bo tudi nar lože razjasnil protinstvo in natolcevanje tiste kope ljudi, ki se s svojimi lažmi tu in tam prikupiti želijo, brez de bi pomislili, de „Kar svet ima zdej skrito, Bo enkrat vsim očito,“ ali po nemško: Nichts ist so fein gesponnen etc.

Že pred 58. leti torej so čutili Slovenci potrebo po svojem ministru, in čeprav so ga imenovali samo za ministerskega svetnika, vendar so mu pripisovali tak delokrog in želeli pri ministerstvu svojega zaupnika z ono oblastjo, kakor jo ima dandanes minister-rojak. Slovenci so zahtevali sicer samo uradnika, a z ministrsko polnomočjo. Danes je pač v dunajskem ministerstvu par slovenskih svetnikov, a to so navadni uradniki, birokrati, ki so samo Avstrijci, ne pa Slovenci.

Zahteva po jugoslovanskem ministru je pravična in utemeljena, zato naj slov. poslanci govore z Dunajem krepko in odločno: Jugoslovansko ministrstvo hočemo!

Greh se je maščeval.

(Povest iz življenja slovenskega ljudstva. Spisal I. V.)
(Dalje.)

Popotnik pred rodno hišo se je zdrznil. Spomnil se je, da je tujec v domovini in pregnanec, ki nima pravice, da bi stopil črez dragi prag. Premaknil se je tam na cesti in stopil korak bliže. Prisluskoval je, če bi morebiti slišal glas, katerega bi se razveselil; toda bilo je vse tiho. Le enkrat je zašumelo v hiši nekaj, kot bi šel nekdo od mize proti peči. Tiho je stopil popotnik k vežnim durim in pogledal doli na klanec. Tam je zapazil možko postavbo, ki se je bližala.

„Ne sme me videti,“ je pomislil in odprl brez pomisleka vrata. Stopil je v temno vežo in se premikal počasi in previdno izbinim durim. Poslušal je, da bi slišal kako besedo, a zaman. Zazdelo se mu je, kot bi hodil nekdo po izbi, in hotel je stopiti nazaj — a prepozno. V tistem trenutku so se odprla vrata; polna svetloba je padla nanj, in na pragu je obstala dekla Urša.

„Janez!“ je vzkliknila iznenadena in prestrašena.

Popotnik je stal na mestu in gledal v izbo. Pri mizi je sedel oče in zrl s temnim po-

gledom nanj. Mati je sklenila roke in ni mogla izpregovoriti besedice; Pavle ga je pa pogledal samo za trenutek in jedel potem mirno dalje.

„Janez!“ je zaupila naenkrat mati in vstala izza mize. In Janez ni vedel, kaj se je zgodilo takrat z njim. Čutil je v sebi neko moč, ki ga je gnala naprej — stopil je črez prag in se bližal mizi. Čutil je v svoji desnici materino roko, in obšlo ga je veselje, da je zopet doma in ga ljubi vsaj eno srce, ki mu je odpustilo greh. Stal je tam in ni mogel izpregovoriti besedice.

Tedaj pa je vstal Dolnik. Njegov obraz je bil teman in ustnice so se mu tresle. „Lump“, je zamrmral in odšel v sosedno sobo. Ni se ozrl na sina, ki je povsili pred njim oči, kajti danes je imel zopet one trenutke, ko je bil razjarjen in ni mogel slišati ničesar o izgubljenem sinu. In videl ga je pred sabo in se spomnil sramote, ki mu jo je storil ta sin, ki poveša zdaj pred njim svoje oči; polotil se ga je srd, da je vstal in mu šel izpred oči.

Janez je stal še vedno nem pred mizo. Včasih je mislil, da mu poda oče roko, ko se vrne domov; v duhu je risal vse ono življenje, ki ga bo živel zatem. Toda zdaj se je obrnil oče od njega s psovko, ki ga je zbolela globoko v srce. Nikdar ga ne bo pogledal, pa če

bi živel še sto let na domu. Zaničeval ga bo in preziral — in sin je zaslužil vse to.

„Janez, da si le prišel!“ je govorila mati kraj njega in njene oči so se svetile od veselja. Pozabila je v tistih trenutkih na vse, kar ji je prizadejal sin. Čutila je samo radost, da se je vrnil, vrnil zdrav in močan. „Gotovo si lačen — vsedi se k mizi in kar zajmi!“

Sedaj šele se je domislil Janez, da ni jedel že dva dni skoro ničesar. Pri pogledu na večerjo, ki je stala tam na mizi, se mu je zbudil glad, in čutil se je slabega. Vsedel se je k mizi in pričel hlastno jesti.

Pavle je odložil žlico in se zagledal v brata. Začudil se je njegovemu bledemu in upadlemu obrazu, in zdelo se mu je, da se je precej postaral v teh dveh mesecih. Obšlo ga je usmiljenje, in ga je vprašal:

„Kaj pa misliš zdaj pričeti?“

Janez ga je pogledal začudeno in odgovoril:

„Saj veš, doma ne morem ostati po tistem... Zaradi očeta, ki me ne more trpeti zdaj več. Zapravi sem mu dobro ime in ne zamerim mu, da noče več slišati o meni. — Pojdem v tujino delat in se truditi, da popravim tisto, kar sem zagrešil. Doma ne morem obstati.“

Politični pregled.

Deželni zbori. Dalmatinski in dolnjeavstrijski deželni zbor se snideta 9. septembra. Istrski deželni zbor ne bode sklican, ravnotako ne tirolski. Glede kranjskega še ni nič gotovega. — Češki deželni odbor je sklenil pozvati vlado, naj vsekakor skliče češki deželni zbor.

Vladarski sestanki. Ta mesec so se srečavali in obiskovali cesarji in kralji. Znano je, da je nedavno obiskal ruski car nemškega cesarja, nato je bil sprejet bolgarski knez Ferdinand od našega cesarja, in pred kratkim je obiskal angleški kralj Edvard nemškega cesarja in našega vladarja. Dasi so imeli ti sestanki osebni značaj, so vendar velike politične važnosti. Ruski car, kateremu vedno grozi revolucija s smrtjo, si je zagotovil prijateljstvo nemškega sosedu, sebični Anglež je utrdil staro prijateljstvo angleškega naroda in srednje Evrope, bolgarski knez je iskal simpatij evropskih dvorov in ošabni nemški cesar Viljem je kazal moč svojega brodogoja trhli Ruski. — Nekateri politični krogi pripisujejo tem sestankom velik pomen, posebno glede Macedonije, za katero se zanimajo zlasti Angleži, ki hočejo zboljšati žalostno stanje makedonskega prebivalstva.

Češka socijalna demokracija je imela v Plznu svoj VIII. shod. Tajnik je poročal, da je od 1.086.407 na Češkem, Moravskem in Šlezkem za češke kandidate oddanih glasov pripalo na češke soc. demokrate 400.900 glasov. Češka soc. demokracija ima 1922 organizacij. Njihovo glasilo „Zař“ (zarja) izhaja v 90.000 izvodih. — Češka soc. demokracija se sijajno razvija in je danes najmočnejša češka stranka. Soc. demokratsko gibanje na Češkem je pravo narodno gibanje, ki se po globokosti narodnega prepričanja in pravega rodoljubja more meriti s katerokoli drugo stranko.

Mirovna konferenca se je zbrala letos drugikrat v Haagu na Nizozemskem. Njen namen je najti sredstva in pota, da bi se razpori med državami reševali mirnim potom, in da bi se države začele polagoma razoroževati. Med poslaniki na omenjeni konferenci se je doseglo samo nekako sporazumljenje, glede omejitve oboroževanja. Predlogi pa ne bodo vezali rok nobeni državi, ker sicer bi se sporazum ne dosegel. Konferenca samo izreče željo, naj vlade mislijo na razoroževanje. Ko je zastopnik Angleške na tem shodu izjavil, da hoče predlagati določen načrt, kako naj se takoj začne z razoroževanjem v posameznih državah, so izjavile takoj Rusija, Avstrija in Nemčija, da se njihovi zastopniki ne bodo več udeleževali sej, ako to pride v razgovor. Zasedaj pomeni pridobitev že samo dejstvo, da bodo začeli narodi in vlade verovati v možnost razoroževanja. In skrajni čas je, da se kaj stori zoper to. Narodna kultura, gospodarski napredek sta ovirana v svo-

jem razvoju. Od l. 1896, ko se je sešla prvič mirovna konferenca, pa do letos je oboroževanje v vseh državah strahovito naraščalo. Avstro-Ogrska je dala 357 milijonov kron za orožje pred desetimi leti, letos 472 milijonov. In to oboroževanje povzroča vedno večje gospodarske krize in dela armado za tlačilno breme, ki duši ves razvoj človeštva. Konferenca bo trajala še meseca septembra.

Na Hrvatskem vre in kipi neprestano, in razburjenje nad madžarskim nasilstvom dobiva vedno resnejše oblike. Opozicija je naprej na delu, prireja, v kolikor ji madžaronska vlada dovoljuje, ljudske in volilne shode, in organizacija narodnega odpora znatno napreduje. Na Hrvatskem so polni nade v zmago narodne volje, zlasti odkar jim je brzovav iz Budapešte naznanil, da je ogrski min. predsednik Weckerle naletel pri cesarju na najodločnejši odpor s svojimi predlogi, da bi najostrejšje nastopil zoper uporne Hrvate. Celo vladni list „Narodne Novine“ pravi, da se je hrvatskim strankam posrečilo „navidez ves narod spraviti v zopermadžarski tabor“. Trud novega „bana“ Rakodzeaya, da si najde pristašev, je ostal dozda brez uspeha, celo vladnih predstojnikov ne more dobiti. Zdaj se govori, da prevzame madžaron dr. Egersdorfer mesto podbana. Šepeta se nekaj o novih volitvah, ako je to resnično, se bo pokazalo. Brez dvoma pa se opozicija že pripravlja na te volitve.

V Maroku niso še ponehali nemiri, temveč se upori vedno širijo, nevarnost za Evropejce je vedno večja. Pred Casablancem se ponavljajo boji, Maročani pozivljajo svojega vladarja, novoproglašene sultana Mulej Hafida, naj prežene Francoze. — Škoda, ki jo je povzročila ustaja doslej, je ogromna. Samo v Casablanci imajo Evropejci škode nad deset milijonov kron.

Štajersko.

Družba sv. Cirila in Metoda, na štajersko jezikovno mejo!

(Pismo radikalnega starca.)

Stari duh malomarnosti, ki je vladal do zadnjega občnega zbora v naši šolski družbi, je v blagost in slavo Slovencev pri kraju. Prejšnje vodstvo se je samo obsodilo. Imelo ni niti malo razumevanja za dejansko stanje obmejnih bratov, bilo je slepo, brez agilnosti, in sploh ni razumevalo svoje dolžnosti, ni vedelo, kako nalogo imata pri nas sv. Ciril in Metod. Prejšnje vodstvo zasluži, da je narod pokliče na odgovor! Vsi tisočaki, ki jih je naš narod-siromak izdajal družbi za svojo deco, so bili zmetani takorekoč skozi okno!

Vsa štajerska jezikovna meja od Koroške do Ogrskega je bila naširoko odprta germani-

Ko je stopil Janez v podstrešno izbico, se je ogledal okrog sebe. Bilo je še vedno vse tako kot v prejšnjih časih. Okence je bilo odprto; skozi njega so prihajali mesečni žarki in padali ravno na mizo. Tam je stala Francina slika v črnkastem okviru; lepa deklica se je smehljala tam z nedolžnim smehljajem in gledala z velikimi, modrimi očmi v brata.

Žalostno je zrl Janez na tisto sliko. „Mrtva si, Franca,“ je šepetal. „Dobro ti je... A jaz sem te ogoljufal, ko si komaj izdihnila nedolžno dušo. Klicala si me, a mene ni bilo. Hodil sem po temni poti; padal sem in nakopal sramoto vsem.“

Še dolgo je gledal sestrini obraz; njegove oči so bile vlažne, in v duši je začutil bolest kakor takrat, ko je ležala Franca mrtva pred njim. Vzel je sliko v roko in jo približal svojemu obrazu.

„Krivo sem ti prisegel takrat, Franca, in zato me je Bog kaznoval. Zdaj sem pregnanec in nimam doma; kakor popotnik, ki ne ve, kam bi položil svojo glavo... Grem naprej, a miru ni k meni.“

Janez je postal žalosten. Vsedel se je na stol in strmел na sliko, ki jo je položil nazaj na mizo. V negotovih obrisih je videl tam sestrin obraz, nasmehljaj se mu je sedaj, sedaj

zaciji. „Schulverein“ je imel svoboden vhd med slovensko mladino. Slovenski rodoljubi pa so zlagali goldinar za goldinarjem in dajali družbi, ona pa je gospodarila z narodnim premoženjem brez vsega smisla, brez ekonomije. Zapravljala je, in mi smo s svojim rodoljubjem uganjali nekak šport, kot je bila Družba sv. Cirila in Metoda doslej samo šport. Ali — pustimo mrtvece, pustimo hijeni njen posel. To obtožnico sem zapisal samo v svarilo novemu odboru.

Kako drugače premišljeno in razsodno in dalekovidno dela nemški Schulverein! Sedaj prezidava na Sladki gori pri Cmureku ob Muri tamkajšnjo šolo, ker jo bo povečal in razširil. Določenih je imel najprej za to stavbo 20.000 K, a sedaj so proračun zvišali na 38.000 K. Povečanje šole je za dosedanji šolski okoliš nepotrebno, a „Schulverein“ hoče vsolati še bližnje slovenske občine v to šolo. Že sedaj obiskuje to ponemčevalnico 75 odstotkov slovenskih otrok. — Obmejni rodoljubi so parkrat opozorili prejšnje vodstvo „Dr. sv. C. in M.“, naj v tem kraju postavi slovensko šolo. A odbor niti odgovoril ni!

Sladka gora, ki si jo je Schulverein izbral za svoj najnovejši plen, leži kake tričetrt ure od Cmureka, ki je čisto ponemčen trg, med Spielfeldom in Radgono. Tu je pred 30. ali 40. leti delala jezikovno mejo reka Mura, celo na njenem levem bregu so se našle še slovenske naselbine. Dandanes pa je z malimi izjemami jezikovna meja zaeno meja med mariborskim in ljutomerskim na eni in med radgonskim okrajnim glavarstvom na drugi strani, t. j. jezikovna meja se je podrla za kaka dva kilometra! Kraji ob Muri so rodovitni, zato pa kar vidno rastejo nove naselbine in vasi, z njimi pa tudi šole, ki so skoraj dosledno nemške (šulferajnske.) Take šole so v Lihovecih, Svečanah, na Sladki gori itd. V poslednjem kraju so opazili Nemci, da zadnja leta raste slovenski živelj, in zato so brzo šli prezidat in povečat šolo! Oni so zmirom na straži in pazni. Na Sladki gori namreč ni l. 1880. ljudsko štetje našlo nobenega Slovence! L. 1900 pa so le morali vpisati 94 Slovencev poleg 145 Nemcev.

Našo družbo opozarjamo, naj proučuje razmere na štajerski jezikovni meji in zagradi vsaj nekoliko urni dir nemškega zmaja. Časi patrijarhalne lenobe in neumnosti v družbi morajo biti pri kraju, zakaj Slovence je minila volja igrati se rodoljube in slaviti prvomestnike. Zakaj to je draga zabava in žalostna.

Moško učiteljske in nemško žensko učiteljske v Mariboru. Moško c. kr. učiteljske v Mariboru je vendar v prvi vrsti namenjeno izobraževanju učiteljev za slovenski del štajerske dežele. A v resnici je vendar pretežno nemški zavod, in še tisto malo slovenščine, ki jo uporabljajo pri pouku, hudo bode Nemce. — Nemški

so ga pogledale tiste velike, modre oči temno, kot bi ga klicale na odgovor... Videl je pred sabo temo, in nikjer ni bilo luči, da bi posvetila v to temo. Vse je ginilo pred njim, ugaševalo in potem izginilo bogvekam... In v tistem trenutku je začutil, da je to njegova prihodnost, brez solca in sreče...

Janez je sklonil glavo in si zakril obraz z rokami — — —

Ko je prišla zjutraj Dolnikica v izbico — podstrešno, da bi poklicala Janeza k zajutreku, je bila sobica prazna. Janez je odšel, še predno se je naredilo jutro; vzel je svoje stvari s sabo in se napotil v tujino, če sreča morebiti tam srečo in jo priklene nase...

VII.

Na Hrušici je dobil Janez delo. Odprl se mu je nov svet; vse je šumelo krog njega, in zagoreli, raztrgani ljudje so delali kraj njega. Prišli so bogveodkod in so govorili tuje, nerazumljive jezike. Delali so počasi in se niso brigali za novince, ki ga je pripeljal nadzornik v njihovo sredo. Prvi hip so se ozrli v njega in ga premotili bliskovito od nog do glave, potem pa so delali zopet naprej in se niso zmenili nič več zanj. V njihovih očeh nisi mogel brati ničesar; gledali so v svet, kot bi jim ne bilo ni-

„Proč pojdeš?“ je vprašala mati in se prestrašila. „Janez, pa veš, kaj je tujina? Ljudje so mrzli in neprijazni.“

„Če je kdo priden in pameten, se mu godi povsod dobro,“ je nadaljeval Janez. „Na Hrušici delajo novo železnico in potrebujejo mnogo delavcev. Tja pojdem — upam, da ne bom trpel pomanjkanja.“

Pavle je prikimal. Čutil je, da Janez ne more ostati doma, že zaradi očeta. Neprijetno bi mu bilo, ko bi lahko vsak kazal za njim s prstom in se mu posmeheval: Glejte Dolnikovega — ubijalca! Bil je zaprt. Bogve, kaj zna še storiti!... Kdor nastopi tisto pot, ta ni nič prida in ne zasluži pomilovanja.

Janezu je bilo prijetno tisti večer. Pogovarjali so se to in ono, in pozna je bila že ura, ko so se odpravili k počitku. Posvetila je mati še Janezu po stopnicah, potem pa se je podala k možu, ki je že ležal v izbici, toda ni spal.

„Janez se je ves izpremenil,“ mu je dejala in postavila svečo na mizo. „Popravljen se je...“

„Bodi tiho! Rečem ti, da mi nima hoditi pred oči!“

Dolnik je zaklical srdito te besede in se obrnil v steno. Žena ga je pogledala očitajoče in umolknila. Upihnila je luč in legla spat...

profesor na tem učilišču, dr. Ibler je prestavljen v Gradec, a njegovo mesto je zdaj razpisano za slovensko propedeutiko, ozir. zemljepisje, zgodovino in nemščino. In zaradi tega velik krik v nemškem časopisju. Enkrat pravijo, da jemariborsko učiteljsiše „eine windische Anstalt“, drugič zopet ravnoisto učiteljsiše proglašajo za nemško posest. To je doslednost! — Nemško žensko učiteljsiše vzgaja leto za letom več nemških učiteljic. Slovenščine se ne marajo učiti, a nastavljene hočejo biti po slovenskem Štajerskem, in zato hodijo od nadzornika do nadzornika prosjačič za službe na spodnjem Štajerskem. Kako pa naj poučuje na slovenski šoli, ako ne razume jezika otrok! Pozivamo slovenske krajne šolske svete, naj se nameščanju nemških učiteljic na naših šolah upro; zakaj prvi in glavni pogoj je vendar, da učiteljica razume in govori jezik, v katerem mora poučevati deco.

Občinske volitve v Ptuj bodo meseca septembra. V tretjem volilnem razredu je okoli 400 volilcev. Slovenci lahko preštejejo svoje glasove, na kaj drugega ni misliti.

Volitev v okr. zastop mariborski se bo v kratkem vršila. Občine so že pred dobrim mesecem volile svoje volilne može, a volitve se še do danes niso vršile. Ako bi slovenski volilci vsi storili svojo dolžnost, in če bodo naši kmečki voditelji storili potrebne korake, bode zmaga v kmečkih občinah gotovo na naši strani. Treba je le edinstvi in skupnega nastopa.

„Narodna čitalnica“ v Hrastniku se je ustanovila dne 15. t. m. Predsednikom je bil izvoljen nadučitelj g. Janko Sorčan. Čitalnica bode središče vsega narodnega življenja v Hrastniku in bo zbirala okoli sebe vse ondotne Slovence in Slovenke.

V Ciršaku pri Spielfeldu v Slov. Goricah so se vršile pred kratkim obč. volitve, pri katerih so bili izvoljeni v odbor sami slovenski kmetje, in sicer soglasno. Ta občina leži ob Muri, na skrajni slovenski meji.

Učiteljska služba. Družba sv. C. in M., pozor! Pri Sv. Duhu v Arveškem okraju je razpisana učiteljska služba. Ker je to na narodno najbolj izpostavljenem kraju, opozarjamo našo šolsko družbo, naj poskrbi, da pride tja navdušen slovenski učitelj. V ta namen naj dá iz svojega vsakoletno podporo po vzgledu Schulvereina!

Pri Sv. Trojici v Slov. Goricah se je naselil slovenski zdravnik, dr. Alojzij Kraigher, ki je bil prej okrajni zdravnik v Bovecu na Goriškem. „Ne samo, kar velevala mu stan...“

Toča je letos hudo oklestila že velik del „Slov. Goric.“ Dne 7. avgusta so hudo trpeli posebno severni kraji Svičina, Št. Ilj, del Jarebine in Sv. Jakoba. A 11. avgusta je toča in hudourje obiskalo spodnje kraje. Letošnje leto je že itak slabo za kmečko ljudstvo; ne bo de-

česar mar. In zdelo se je, kakor bi se bili naveličali že vsega in čakajo ravnodušno le še na smrt, da jih reši dela. V zagorelih, suhih obrazih ni bilo niti kapljice krvi; stali so tam in delali kakor živi stroji.

Janezu se niso dopadali čisto nič. Gledal jih je od strani in ugibal, kakšna usoda jih je privedla sem. Morebiti jim je bilo doma gorje; zapustili so tam ženo in otroke ter hiteli v svet za srečo. Morda so pregnanci brez strehe in domovine; hodijo okrog in iščejo izgubljeni dom. Mogoče pa so zločinci, ki jih je pahnila človeška družba iz svoje srede. Šli so čez razburkano morje, razlila se jim je ladja in priplavali so s samim življenjem v borni pristan težkega dela. Nimajo ničesar; spomini na preteklost so jim neprijetni, in bodočnost jim je težka, brez solnčnega dneva.

Janez je delal neprenehoma in se ni utegnil odpočiti. Zatopil se je v svoje delo, da bi pregnal otožne misli, ki so mu vstajale v srcu. In tu intam se ga je polastilo domotožje. Doma sede zdaj pri mizi, pogovarjajo se in ne poznajo bolesti pregnanca, ki živi med tujimi ljudmi in ne pozna veselja. Po polju hodijo; solnce sije prijazno, in včasih se oglasi vesela pesem mladih deklic, ki delajo na polju. Škrjanec se dviga

narja kje dobiti, a tudi poljski sadeži so slabi oziroma jih toča in drugo hudourje pokonča.

O hmelju v Sav. dolini. Ta teden je bil večinoma golding-hmelj obran. Letina znaša okrog 40% lanske — skupno bo menda znašala okrog 10.000 centov. Pozni hmelj bodo začeli obirati prihodnji teden; letina bo ista kakor lani, okrog 12.000 centov.

Koroško.

Letovišča ob Vrbskem jezeru.

Krasno je Vrbsko jezero z gozdnato okolico in divno panoramo visokih Karavank v ozadju. Ni se čuditi, da je njegova krasota zaslovela daleč na okrog in privabila mnogo tujcev, ravno letos menda največ; kajti vsa stanovanja in vile so oddane in še se priglašajo počitkaželjni meščani in bogatini. Največ je obiskovalcev z Dunaja, z Ogrskega in Primorskega, dosti tudi iz Nemčije. Ali ti tujei so tujei v pravem pomenu besede in to ne samo za domače ljudstvo, ampak tudi za prirodu. Prirodu so spali z velikanskimi, blestečimi palačami in z vilami, sezidanimi po vzorcih iz vseh krajev in dob, katere zgradbe bi delale čast kakemu velemestu ali Rivieri, tu pa so v ostrem nasprotstvu s harmonijo prirode. Tujei so kupili solnčnate travnike in plodonosna polja, jih ogradili z visokim bodečim plotom iz žice in so tako najlepše kose narave sebično odtegnili svobodnemu gibanju. Stroga odmerjenost, rigorozna etiketa, zunanji velikomestni pomp in prisiljena oglašenost vlada med temi obiskovalci iz tujih krajev, tako, da je videti dame čez pas še bolj zadržane, gospode še lepše počesane in oblizane, nego na elitnih plesih v mestu. Tudi šumečih zabav ne manjka, na katerih je vsem glavna skrb bon-ton in brezhibna toaleta. Če bi to ne bil anahronizem, bi človek sklepal, da je priprosto ljudstvo dalo duška svojim čutom in nepokvarjenim nazorom v oni znani pripovedki o tem jezeru, kjer se prevzetnost in napuh maščuje s potopom.

Še veliko hujši, nego kvarljivi vpliv tujcev na prirodu, je njih razdiralni vpliv na domače prebivalstvo. Kakor znano, je bilo še pred dvemi desetletji vse prebivalstvo okrog in okrog jezera izključno slovensko, le ob obali proti Celovcu se je že pojavljal ponemčevalni vpliv glavnega mesta. Na severu je segala meja na vrhove ondotnega pogričja. In dandanes, če pregledamo statistiko zadnjega ljudskega štetja: ali celo kak narodnostni zemljevid, izdan od ponemčevalnih društev na podlagi tega štetja: kaka izpremembra! Dočim so Slovenci na vzhodnem koncu jezera proti Celovcu popolnoma iztisnjeni, tako, da gre narodnostna meja od Krivevrbe skoro že ob pobrežju ali celo čez jezero, je drugod ob jezeru zapažati silne nem-

pod nebo in poje; tam po produ pa šumi Pišenca, in visoko tam na planini zazavajo radostni pastirji. Zagorski zvonovi pojejo in njihovi glasovi se razlegajo čez pokojni planinski svet...

Janezu je vzkoprnelo v takih trenutkih srce, in začel je delati hitreje. Počasi se je pomiril in jel misliti na bodočnost. Prisluzil si bo denarja; hranil bo toliko časa, da bo imel že veliko svoto, in potem stopi lahke vesti pred očeta. „Oče odpusti mi,“ bo rekel, „trpel sem dosti za pregrešek. Vrnil sem se zopet čist in prinašam vaše neomadeževano ime nazaj...“ In oče mu bo dal hišico tam za vasjo. Oženil se bo in gospodaril na svojem domu...

Tako je mislil Janez, a zaslužek je bil le boren. Bilo je komaj toliko, da je mogel živeti za silo. Poleg tega pa mu je bila družba sodelavcev neprijetna. V nedeljo popoldne jih je bil spoznal in takrat so mu zamrzeli.

Šel je mimo velike barake takrat in slišal tam notri glasno govorjenje. Obstal je, in tedaj je priletel ven delavec in ga vlekel s silo noter. Bila je zbrana tam velika družba. Sredi nje je bil postavljen oder, in na tistem odru je stal suh mož, srednje postave in lokavih oči. Roko

ške otoke, tako v Ribnici, v Porečah, posebno pa v Vrbi. Leta 1880. je tvorilo število Nemcev v Vrbi samo eno četrtno prebivalstva, (seveda po „uradnem“ štetju), na zadnjem ljudskem štetju pa se je našlo še dva Slovence med 400 Nemci! Čeprav ne tako strašno rapidno, pa vendar zelo naglo pada število Slovencev tudi v drugih krajih ob jezeru. In kako tudi ne! Slovenski posestnik je od jezera samega odrinjen, tako, da se lahko reče, da je vse obrežje izključno v rokah tujcev nasprotnikov. Vsa okolica je daleč na okrog okužena od tujega duha, ker ima od tujcev dosti zaslužka in je s temi v vednih gospodarskih stikih. Le s težavo se vzdržujejo južne občine Hodiše, Škofiče in Logavas v slovenskih rokah, dočim so padle severne občine Dholica in Kostanje v roke nasprotnikom, ker so izpostavljene dvema ognjema od severa in juga. Na občine Krivavrbra, Poreče, Vrba in Otok pa niti misliti ni več.

Tako vidimo, da je eden izmed najlepših kosov slovenske zemlje, v katerega je posvetil prvi svet slovenske zgodovine (saj je Blatograd in slavno Gosposvetsko polje v neposrednji bližini) in katerega je ovenčala narodna domišljija s prelepimi pripovedi, iztrgan iz celokupnosti narodnega telesa in da tuja grabežljivost in pohlepnost še vedno kruto trga na teh naših svetinjah. Srce se krči in lasje se ježijo iskrenim narodnjakom, ki ob obalih slavnega jezera stojijo na straži proti tujemu navalu, ko gledajo, kako se jim izpodmikajo tla, gineva narodna zavednost in mila slovenska govorica, a vedno prevzetneje se šopiri tuji napuh. Osamljeni pričakujejo oni, kedar se zave slovenska domovina, da je tudi ona poklicana stražiti svojo last in priskočiti na pomoč, kjer je to nujno potrebno. Ali gluha je domovina za take tožbe in hrušč bratomornega sovraštva duši te obupne klice. Le poredko zahaja v te od Slovencev pozabljene prekrasne kraje kak Slovan, posebno Čehi, ki navdušujejo domače prebivalstvo k vstrajnosti in neustrašnosti.

Res dvanajsta ura bije že, da se tudi od slovenske strani kaj ukrene na obrambo teh krajev, sicer jih germansko morje potopi. Še ne izgleda v narodnostnih razmerah tako strašno in obupno, kakor nam to kaže uradna statistika, ali celo zemljevidi, izdani od ponemčevalnih društev. Marsikak lep kos zemlje se da še ohraniti, ki bi bil brez zunanje pomoči gotovo izgubljen, marsikateri nazaj pridobiti. Znani so slučaji, da so slovenski posestniki čakali s prodajo svojih zemljišč ob jezeru na slovenske ali slovanske kupce, katerim bi jih bili odstopili celo pod ugodnejšimi pogoji. Ali zastoj. Vsako leto in tudi letos je mnogo vil in posestev na prodaj, ali nikdar se še ni od slovenske strani poskusilo paralizirati nemški vpliv s tem, da se privabi slovenske in slovanske goste v te kraje. Časi so dandanes ugodni, slo-

je imel dvignjeno in je govoril v nemškem jeziku.

„Bratje sotrpini! Prihaja dan, ko se zamaje zemlja v svojih tečajih. Nastal bo hrup in krik, in zmagovalna pesem bo zaorila v mogočnih glasovih preko zemlje. Vstal je naš dan, bratje, in nas hoče peljati do ciljev, ki si jih stavimo s svojo sveto pravico. Žulji naših rok zahtevajo svoje plačilo, in naše pesti se dvigajo proti zatiralcem... Glejte jih — pri polnih mizah sede. Njihov obraz se sveti v obilnosti in razkošju, kopljejo se v zlatu in niso nikdar siti... A prihaja dan, bratje, ko jim izgine tisto zlato in se jim spraznijo bogato obložene mize — glejte ga, krvavordeč vzhaja tam za gorami, in naše pesti so se dvignile... Zatrti in zaničevani vstajajo in gredo po zlato, ki so ga zaslužile njihove roke — svoboda zavlada po tožni zemlji, in zatiraleci padajo v prah in prosijo usmiljenja. Glejte bratje, kako je lep tisti dan! Kot bi ga bili prebudili angeli s svojimi daleko donečimi trombami, pred katerimi se tresejo orjaške skale in se kotaliijo v dolino — to je naš dan, bratje, dan vstajenja zatrtih in zaničevanih!“ (Dalje prih.)

venski kapital je izstopil, kakor kažejo dejstva, iz dosedanjega tesnosrčnega tira in se investiral v podjetja na obrambo narodne posesti. Kaže nam to puškarsko podjetje v Borovljah, hotelska družba „Triglav“ v Boh. Bistrici in treba bi bilo, da se nekaj podobnega stori tudi glede Vrbskega jezera. Kajti če smo prišli do spoznanja, da tujski promet slovenskemu narodu največ škoduje, če je v rokah Nemcev, je naša narodna dolžnost, da si istega spravimo v tire, kjer bo nam v korist, ali vsaj ne na škodo. Da bi bila tudi slovenska podjetnost ob tem jezeru odičena z uspehom, dokazuje nam letošnje ne- navadno visoko število letoviščarjev, tako, da se vsem še ustreči ni moglo. Dalje bi imeli veliko zaslombo v slovanskih gostih, posebno Čebih, med katerimi se vzbuja vedno večje zanimanje za slovenske planine, kar nam dokazujejo češke kolonije na Jezerskem, na Bledu in drugod. Neprecenljive zasluge pa bi bilo tako podjetje za ohranitev slovenskega življa v teh krajih, ker je drugače skoro neod- vrnljivo izročen ponemčenju. Klin s klinom!

Primorsko.

Narodna delavska organizacija v Trstu.

Slovensko delavstvo v Trstu, ki je bilo zatirano od svojih delodajalcev, ki ga je itali- janska soc. demokracija izrabljala v svoje na- mene, zlasti ob volitvah, se je naveličalo du- ševnega hlapčevanja tujcu. To delavstvo je prišlo na idejo skupne obrambe potom strokovne or- ganizacije proti vsemu zoprstavljanju od katere- koli strani. Časi, ko je moral delavec suženski z dušo in telesom delati samo za privilegirane, višje stanove, so minili.

Ideja o mednarodnosti in o mednarodnem boju nima več tiste privlačne sile kakor o svo- jem postanku. Ko se je človek povzpел do večje izobrazbe, se tudi zaveda, da razen svoje dru- žine, a tudi razen svoje države pripada še svo- jemu narodu. Okrepiti narodni čut, braniti de- lavca pred vsemi neizgodami v zasebnem živ- ljenju nasproti delodajalcu, to nalogo je prevzela „Narodna delavska organizacija v Trstu.“

To društvo je za slovenski živelj v Trstu življenjskega pomena. Večina delavstva tržaškega je slovenska, a izpostavljeno je vsem nevar- nostim v moralnem in narodnem oziru, novo društvo je ljudska organizacija, ustanovljena na demokratični podlagi. Ustanovni shod se je vršil v nedeljo, dne 19. avgusta, in je bil izvoljen predsednikom društva dr. Josip Mandić. Od- borniki so vzeti iz vseh slojev tržaškega slo- venskega prebivalstva.

Kratek pregled društvenih pravil nas pouči o bistvu narodne organizacije: „Narodna delavska organizacija v Trstu“ razprostira svoje delovanje po vseh slovenskih pokrajinah ter ima pravico ustanavljati podružnice. Njen namen je organi- zirati narodno delavstvo vseh strok, varovati pravice delavcev in njih moralne in gmotne ko- risti in ohraniti narodu gospodarsko in duševno krepke delavce. Sredstva, s katerimi hoče to doseči: Preskrbovanje brezplačnega pravovarstva, brezplačno posredovanje dela, posredovanje v odnosih med delodajalcem in delavcem, izredne podpore, pouk, predavanja, čitanja itd. in usta- novitev knjižnic, združenje udov v posamezne skupine enakih strok. — Mesečnina znaša 80 v.

Dan, ko je bila ustanovljena slovenska delavska organizacija v Trstu, je v zgodovini tržaškega slovenstva velepomemben. Zakaj v tej organizaciji je že združenih okoli 2000 de- lavcev! Zdi se, da ni več utopija, govoriti o slovenski bodočnosti Trsta . . .

Slovensko gledališče v Trstu začne s predstavami dne 1. oktobra. Kot znano, je bo vodil g. Anton Verovšek, ki pa vseeno ostane še član ljubljanskega gledališča. V Ljubljani bo namreč nastopil po dvakrat na mesec. V Trstu bo slovenskih predstav na mesec pet, in ker bo sezona trajala šest mesecev, bo vseh predstav letos 30.

Slavnost v Trstu. Dne 25. avgusta bodo praznovali tržaški Slovani velik naroden praznik.

Pevsko društvo „Ilirija“ razvije svojo novo za- stavo na vrtu „Narodnega doma“ pri sv. Ivanu v tržaški okolici. Na slavnosti sodelujejo vsa slovenska tržaška in okoličanska društva, iz Ljubljane pride na slavnost pevsko društvo „Slavec“ z zastavo.

Slovenski orkester v Trstu. Tržaški Slovenci so si ustanovili svoj orkester. Kapelnik mu je Čeh Teodor Depaul. Prvi nastop je vse- stransko zadovoljil obilno zbrano slovensko občinstvo minolo nedeljo 11. t. m. pri Sv. Jakobu.

Narodno-gospodarsko gibanje tržaških Slovencev. „Slovenska trgovsko-obrtna za- druga v Trstu“ je imela v 15 mesecih tri mi- lijone 300 tisoč kron prometa.

Vojaska posadka v Gorici. O razmerah v 47. peh. polku krožijo jako čudne vesti. Vedno se govori, kako da se vojake trpinči, v javnost pa seveda ne pride ničesar, ker se gotovi go- spodje boje parlamentov in njegovih posledic — modrih pol in vsled tega skrbno zakrivajo vse, kar bi jim utegnili škodovati. Vojaki se skušajo obesiti in če se jih potem reši, je go- tovo kak surov korporal vzrok samomorilnim namenom; tako pripovedujejo. Koliko pa pri- tožbe pri vojakihi pomagajo, to je vsakemu znano, ki je bil kedaj vojak; kdor se pritoži, mora imeti posebno srečo, da ni zato zaprt; te sreče pa, da bi se njegovi pritožbi ugodilo, pa je bil redko kedaj kak vojak-prostak deležen.

Ribji lov v Jadranskem morju. Leta 1905/1906 se je vlovilo v Dalmaciji in Istri 9.797.000 kilogramov rib v vrednosti 6.514.000 K, z okroglo 50.000 kg več nego v prejšnji enaki dobi. Prvo mesto za proizvodnjo konzerviranih rib zavzema Trst v znesku 2.653.000 K, potem Spljet 586.000 kron, Rovinj 553.000 kron, Du- brovnik 395.000 kron. Glavni izdelek so sardele v olju. Če bi bil urejen ribji lov, ter bi razpo- lagala država s tehniško strokovnim osebjem, potem bi obal Jadranskega morja proizvedla še 10krat več nego sedaj. Nobeno morje ni tako bogato različenosti in kakovosti rib kakor Jadransko.

Kranjsko.

Jurčič in „Narodna tiskarna“. Znano je, da je bil Josip Jurčič soustanovnik „Sloven- skega Naroda“, lista, ki vzdržuje „Narodno tiskarno“. Znano je, da je Jurčičeve spise zalo- žila „Narodna tiskarna“, in da vleče iz njih velikanski dobiček. Z dosedanjimi 11. zvezki pa izdaja Jurčičevih spisov še ni zaključena. Manjka še vsaj en zvezek, ki bi prinesel do- stojen in obširen življenjepis pisateljev, kot ga je zaslužil, kjer bi bila natisnjena še njegova nedovršena dela (Doktor Karbonarius, Slovenski svetec in učitelj i. t. d.), važnejše stvari iz nje- gove ostaline, povest „Pravda med bratoma“, (Zvon 1879), par njegovih feljtonističnih se- stavkov in političnih člankov, da bi imeli Jur- čiča celotnega pred seboj. Zahteva pravice in pijetete je, da poravna „Narodna tiskarna“, kar je dolžna spominu svojega ustanovnika in naj- večjega dobrotnika. Slovenski narod mora za- htevat, da se ravna pošteno s spominom enega njegovih najboljših sinov, plemenitega in jekle- nega vzor-narodnjaka. Apeliramo na predsednika „Narodne tiskarne“, dr. Ivana Tavčarja, naj stori red v tem oziru in se oddolži manom slavnega pokojnika. Izišlih 11 zvezkov je uredil Fr. Levec; zakaj ne nadaljuje in ne spiše živ- ljenjepisa svojega prijatelja? — „Narodna tis- karna“ sedaj ponatiskuje Jurčičeve spise; izšlo je že pet, šest zvezkov v drugem izdanju. A to dela hitro in nekako naskrivaj, ter ne po- pravi spisov glede pravopisa, kot je sedaj ve- ljaven; to bi bila njena dolžnost! Ravnotako bi se moral popraviti slog Jurčičev v modernem duhu, ker s tem bi pač nič ne trpela njegova umetniška individualnost. Tako bi storil narod, ki se zaveda, kaj je dolžan spominu svojega velikana; tako pa, kot dela „Narodna tiskarna“, delajo umazani kramarji in židje, ki jim je samo za polno mošnjo, a nič za dolžnost in do- stojnost. — Brez Jurčičevih spisov bi danes ne stala ona ponosna palača v Knafljevih ulicah, a „Narodna tiskarna“ je za borih 50 gld. tako- rekoč odrla siromaka, Jurčičevega brata na

Muljavi, da je dobila od njega vse založniške pra- vice. — To smo povedali Slovincem, da vidijo, kako se strinjajo bombastični slavospjevi „Sl. Naroda“ z ravnanjem „Narodne tiskarne“ sedaj ob 25letnem jubileju Jurčičeve slavnosti na Muljavi.

Muljava, rojstni kraj Jurčičev. V ne- deljo, dne 25. t. m. se vrši na Muljavi velika narodna veselica, pri kateri bodo igrali Jurčič- Govekarjevega „Desetega brata“. S to veselico proslavimo 25letni jubilej one slavnosti, ko so odkrili na rojstni hiši slovenskega pisatelja spo- minska ploščo. Tedaj je bilo navzočega do 9000 slovenskega ljudstva na Muljavi.

Ljubljanska realka dobi v kratkem no- vega ravnatelja, ker pojde sedanji dr. Junowicz v pokoj. Nemci si laste ta zavod za svoje po- sestno stanje, čeprav obiskuje to šolo dve tre- tjini slovenskih dijakov, in tudi dosednji rav- natelji niso bili Nemci. Krivico so nam že sto- rili s tem, da so odpravili na zavodu slovenske oddelke, ki jih je ustanovilo Hohenwartovo mi- nisterstvo. — Tu imajo zopet priliko slovenski poslanci, da pokažejo, česa so zmožni! Na ljubljanski realki slovenske paralelke in Slo- vencem prijaznega domačina za ravnatelja! Sicer bo vedno premalo slovenskih tehnikov, ker prestop iz slovenskih ljudskih šol na nemško realko je pretežak.

Naše obrtno šolstvo. Slovenci smo glede obrtnih šol na slabem. Višje obrtne šole ni- mamo nobene, strokovnih šol premalo, manjka nam obrtnih nadaljevalnih šol, zlasti po mestih kakor v Trstu, Mariboru in drugod. Obrtne na- daljevalne šole pa tudi nimajo pri nas tistega vspeha, kakor ga imajo take šole na Češkem, katerim so podlaga meščanske šole in imajo popoldanski pouk. Večerni pouk ne koristi dosti. Strokovne šole bi pa tudi bolj ugajale, ako bi bile tako urejene, da bi se sprejemali le pomočniki v nadaljno izobrazbo. Izkušnja namreč kaže, da se učenci obrtnih šol ne pri- uče delavske spretnosti tako, kakor rokodelski učenci pri mojstrihi, ki delajo neprenehoma ves dan. Zato pa tudi izšolani obrtni učenci ne mo- rejo pri delu konkurirati z navadnimi pomo- čniki. — Nemci nam pogosto očitajo, da ni- mamo tehniških izrazov za razne obrti. Dolžnost slovenskih strokovnjakov je poiskati take izraze. Nemški strokovnjaki so tudi take izraze kovali.

Risarska in slikarska šola v Ljubljani. Slovenska slikarja Rih. Jakopič in M. Stern en sta se namenila, da otvorita že letošnjo jesen v Ljubljani risarsko in slikarsko šolo, ki bode nedvomno važen faktor v razvoju naše umetnosti, ki utegne mnogo koristiti in pripo- moči k večjemu razumevanju slikarske umet- nosti. Slovenci se bavimo že dolgo let z mislijo, da ustanovimo svojo slikarsko galerijo, a dozda naše javne oblasti še niso skoro nič poskrbele, da uresničijo to idejo. Slovenska kultura, zlasti umetnost se prezira ne samo od strani vlade, temveč tudi od slovenske inteligence, in vendar je ravno umetnost tisto polje, na katerem bi se mogli Slovenci častno meriti z drugimi narodi. Ostali slovanski narodi imajo že različne umet- niške zavode, n. pr. Hrvatje imajo umetno- obrtne in slikarske šole, imajo slikarsko gale- rijo, umetniški paviljon in ateliere, ravnotako Srbi in Bolgari, da o Čebih in drugih niti ne govorimo. A mi nimamo sploh nič, in ako se je kaj storilo v umetniškem oziru v Ljubljani, so bili zmirom umetniki sami, ki so morali sprožiti in izvršiti idejo, ne da bi jim ostala javnost kaj pomagala. Z otvoritvijo nove slikar- ske šole v Ljubljani stopimo Slovenci zopet za dober korak dalje v prosvetnem razvoju, in bližja nam bo umetniška galerija, ker s tem bo vlada in naša javnost moralno prisiljena, da nam ustanovi umetniški hram, kjer si bodo slikarski učenci blažili duh in ostrili okus na lepih umotvorih. Imeni Jakopič in Stern en sta s svojim slikarskimi proizvodi že tekmovala pred velikomestno publiko in si priborila častno pri- znanje ter poveljevala slovensko domovino pred Evropo. Zato se nadajamo, da se bode oglasilo dovolj učencev, ljubiteljev lepe umetnosti, da bode mogoče v najbližjem času, v septembru ali oktobru začeti s poukom. Saj pri nas je

obilo umetnikov - samoukov, veselje do slikarstva se pogosto opaža, in zato ne dvomimo, da bi podjetje ne uspelo. V učenem načrtu se nahaja risanje in slikanje po živem modelu in različnih neživih predmetih, v poletnih mesecih bo slikanje na prostem. Natančnejša pojasnila pri: Rih. Jakopiču, Ljubljana, Emonska cesta, in M. Sternenu, začasno: Godešič pri Škofji Loki.

„Mir“, glasilo koriških Slovencev, je nastopil v zadnji številki kot organ klerikalnih fanatikov, brezdomovincev. Ako mislijo celovski politiki tako nadaljevati, je ni pomoči slovenskemu Korotanu. Kolikor je nam znano, je uredil zadnji „Mir“ monsignor Podgore, ki je nastopil ob zadnjih deželnozborskih volitvah kot kandidat v Velikovškem okraju, in je edino on zakrivil, da smo Slovenci ta okraj izgubili. V svojem volilnem oklicu na pr. je pisal: „Če me ljudstvo ne voli, bom Bogu hvaležen, da me oprostijo velike skrbi.“ — Ljudstvo ga potemtakem seveda ni volilo. — V zadnjem „Miru“ je uvodnik „Pozor, rodoljubi“, ki ga pač ni drug mogel zagrešiti kot monsignor. Članek je ošabno nadut in poln klerikalnega fanatizma. Zares tužni Korotan, ako bo slovenska politika tam gori hodila to smer!

Slovenska gospodarska stranka je priredila dne 18. t. m. shod v Sodražici, ki se je izborno obnesel. Udeležba je bila dobra, utis, ki so ga napravili govori na zborovalce, je bil popolnoma zadovoljiv. Glavni govorniki so bili: dr. Ravnihar iz Ljubljane, trgovec Oberstar iz Sodražice, posestnik Rus iz Loškega Potoka.

Vzorna pravila za izobraževalna društva je založilo ljudsko-izobraževalno društvo „Akademija“ v Ljubljani. Ob ustanavljanju novih izobraževalnih društev mnogokrat dela sestava pravil in njih petkratni prepis take teškoče, da se zavleče ustanovitev kar za več mesecev, ko že gine veselje do društva. Da pomore vsem onim, ki hočejo ustanoviti novih izobraževalnih društev (čitarnic, delavskih, kmet- skih izobraževalnih in bralnih društev), je založila „Akademija“ vzorna pravila, v ktera je treba le še vpisati ime in sedež društva, jih kolekovati in vpsolati z naznanjajočo prošnjo na vlado. Petero izvodov teh pravil je dobiti pri „ljudsko-izobraževalnem društvu Akademija“ v Ljubljani, če se ji v naprej upošlje 50 v. ali v denarju ali v znamkah.

Zadruga gostilničarjev in kavarnarjev itd. v Ljubljani razpošilja gostilničarskim zadrugam in kjer teh ni, gostilničarjem po deželi nastopno okrožnico: Vaše blagorodje! Da je obrtni stan dandanes tlačen v vseh panogah, Vam pač ni treba še posebej omenjati, ker Vam je kot stanovskemu sodelavcu znano, da posebno obrtnik najbolj trpi zaradi teh vedno se množečih davkov, neprestanega poviševanja plač delavskim močem, zaradi podraženja živil in vseh stvari, karkoli treba kupiti, tako da se posameznik že prav težko brani proti temu vsestranskemu pritisku. V prvih vrstah tega boja stoji, trpi in se bojuje „gostilničarska obrt“; njo zadene vedno in vedno vsaka prememba na zlo, bodisi od vlade, potom konkurence ali drugače. Ako dobi gostilničar koncesijo, kmalu mu je nekoncesijoniran grajzler za hrptom in prodaja nemoteno v lokalu in čez ulico, vino, pivo, in še jestvine, tako da preostane gostilničarju samo plačevanje visokega davka in velika režija za vzdrževanje prostorov in dragega osobja. Novi obrtni red bo stanovske važnosti nekoliko bolj upošteval, vendar še s tem ni odpomagano resničnim potrebam in položaju gostilniške obrti. Vsa ta dejstva in tek časa so nanese, da morajo gostilničarji poprijeti za krepkejše orožje. Vidi se, da se moramo oprijeti gesla, pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal. Lanski izvanredni občni zbor zadruge gostilničarjev, kavarnarjev, izkuharjev in žganjetočnikov v Ljubljani, je enoglasno sklenil, prirediti velik gostilničarski kongres za vso kranjsko deželo v Ljubljani, ter povabiti stanovske tovariše tudi iz sosednih dežel. Na tem shodu se bo razpravljalo vse, karkoli teži gostilničarja, sklenile se bodo resolucije, od katerih se ne sme prej odjenjati, da se izpolnijo. Za gostilničarje po deželi bi bilo uvaževati n. pr. odpravo takozvanih Buschen-

schankov, osmin, naprava vinskih sejmov v več krajih, odpravo prodaje vina in piva po trgovinah, odpravo prodaje piva privatnim od strani pivovaren. Odprava oddajanja koncesij v najem tretjim osebam, odprava privatnih izkuharij, predlog o splošnem zadačenju vina bi bil tudi umesten, da bodo tudi bogati zasebniki pomagali plačevati deželne dohodke, ne samo tisti, ki si zamore kupiti vina le en četrt litra, in končno, kakšno stališče naj zavzemo gostilničarji napram novodobnemu pivovarniškem kartelu. Zato Vas pripravljamo odbor s tem vljudno prosi, da mu še eventualne druge težnje, želje, zahteve in potrebe gostilničarjev Vašega kraja in okolišča blagovolite prijaviti pismeno in to vsaj do 25. avgusta t. l., da se dotične stvari uvrste v program za razpravo. Ako pošljete tudi svojega govornika, oziroma poročevalca o nasvetovani stvari, tudi pripomnite. Navedite vse, karkoli se Vam zdi potrebno, bodisi glede odprav ali pa naprav, ki bi koristile gostilniški obrti. — Shod se bo vršil 16. in 17. septembra ter se vabila s tiskanim programom še posebej razpošljejo.

Socijalno gibanje.

Novi obrtni zakon. S 16. avgustom je postal veljaven novi obrtni zakon, ki je predvsem poostiril in spopolnil sposobnostni dokaz za rokodelske obrti. To bodo pa dosegla obvezne pomočniške izkušnje, brez katerih ne bo smel nikdo samostojno začeti obrti. Veliko važnost so zadobile obrtne zadruge, ker pri važnih obrtniških odločbah mora tudi nje in ne samo obrtniško zbornico vprašati deželna pol. oblast za mnenje. Novi zakon daje zadrugam tudi pravico pritožbe, ako je odločila obrtna oblast proti njih svarni izjavi. Važne so določbe glede združitve zadrug v okrajne zveze, zakon določa snovanje strokovnih zadrug i. t. d.

Za varstvo delavcev. Leta 1906. so sklenili v Bernu mednarodni dogovor med večino evropskih držav, da se prepove nočno delo žensk v industrijskih podjetjih, kjer je uposlenih vsaj deset delavskih moči. Avstrija je izdala sedaj zakonski načrt, ki spravlja določbe bernskega dogovora v soglasje s §§ 95. in 96. obrtnega reda. Zakonski načrt, ki se predloži trgovinskim zbornicam v odobritev, sega še preko določb

bernskega dogovora ter zahteva popolni nočni počitek za žensko delavstvo, tudi v podjetjih, kjer je manj kot 10 delavcev. — V trgovinskem ministerstvu se izdelujejo še tri druge zakonske novele in dve naredbi v varstvo delavstva. Drugi zakonski načrt urejuje porabo belega fosforja. Izdelovanje užigalic belega fosforja se podredi koncesijoniranim obrtom. S tretjim zakonskim načrtom se uredi delavni čas pomožnih delavcev v trgovinski obrti po nemškem vzgledu s tem, da se določi minimalni počitek. Obenem se pooblasti vlada, da določi čas, kdaj se morajo trgovine zapirati. — Četrti zakonski načrt razteza nedeljski počitek tudi na konzumna društva. — Z novo naredbo se uredi poraba in promet s svinčeno belobo.

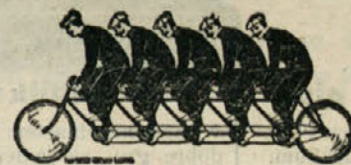
Listnica uredništva. Dr. J. Š. v G.: Spomni se in se reši! Roka roko —. Borut: Dobro! Pozdrav tužnemu! — G. Perun v C.: Kako je Vaše junaško zdravje? — G. Fr. Ks. M. v M. na Z.: Prosim, oglasite se kaj! Zelo bi me veselilo.

Steckenpferd- Lilijino mlečno milo

Bergmann & Co., Crazdane in Dečin ob Labi

je in ostane glasom vsak dan dohajajočih priznalic najvspešnejše izmed vseh medicinalnih mil zoper pege, kakor tudi v dosego in ohranitev nežne, mehke kože in rožne polti. Na prodaj komad po 80 vinarjev v vseh lekarnah, drogerijah, trgovinah s parfumerijami in milom in v brivnicah.

„Lira-kolesa“

Najboljši izdelek Najnižje cene

3 letno jamstvo. Pošlje se takoj na poskušnjo. Colnine prosto od avstr. razpošiljalnice. Genik zastoj. Zastopniki se iščejo.

Rihard Ladewig, Prenzlau

(prov. Brandenburg), poštni predal št. 235.

Rimska cesta 2.
Hilšerjeve ulice 5.

Prva kranjska tvornica klavirjev v Ljubljani

WARBINEK-ovi

piani so neprekosljivi!

Klavirji, harmoniji, tudi samoigralni, električni. Prodaja se tudi na obroke. Stare klavirje jemljem v zameno. Dajem tudi na posodo. Uglasevanja in poprave se izvršujejo točno in dobro. Solidne cene. Petletna garancija. Prepričajte se osebno.

Le „Zvezdna cikorija“

iz Prve jugoslovanske tovarne
za kavine surogate v Ljubljani

je pravi slovenski izdelek!

Pred uporabo.

"Harem"

Po uporabi.

voda za prsa je povsod v porabi pri deklicah in ženah s slabo razvitimi prsi, ali pa pri onih, katere so v otročji postelji izgubile prsa. Tisoče priznanih pisem o sijajnih uspehih je na razpolago. Cena steklenici z natančnim pojasnilom K 5.—. Razpošilja proti naprej plačilu, ali proti povzetju. Specialna trdka za kozmetiko H. Weiss, Dunaj, XIV/3. Sechshaus 7.

Žene!

Ako trpite na zastajanju krvi ali na podobnih boi leznih, pišite pod naslovom: P. Ziervas, Kalk 245 pr-Köln ob Renu.

Nekaj izmed več sto zahvalnih pisem:

Gospa B. v W. piše: „Najtoplejša zahvala, Vaše sredstvo je učinkovalo že po 5 dneh.“

Gospa L. v M. piše: „Vaše izvrstno sredstvo bom vsakomur priporočala, ga meni ne sme nikdar zmanjkati.“

Arhitekt S. v M. piše: „Za izvrstno in točno postrežbo moji ženi se Vam iskreno zahvaljujem. Učinek se je pokazal že po 3 dnevni uporabi popolnoma in vse se je izvršilo brez bolečin.“

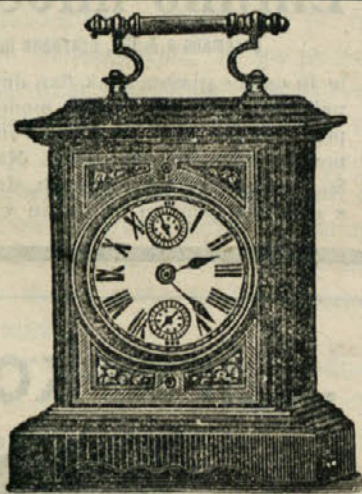
Proti vposlatvi 1 marke (K 1.20, tudi v znamkah) razpošiljam knjigo: „Motenje perijode“ (Die Störungen der Periode) od dr. med. Lewis. Prospekt zastoj, poštino je plačati.

Lovska pipa

iz lesa izrezljana s porcelanastim vložkom, cena za komad K 2.20

Ako se naroči oba predmeta ali od enega več komadov, pošljem poštino prosto! Razpošilja po povzetju Siegf. Jellinek, Dunaj, XII/2, Gierstergasse 2/13.

Budilka

v finem nikelnastem okrovu, da dobro gre, se jamči, prav lep okras za sobo, cena za kom. K 7.50

Pošljite 50 krajcarjev

v znamkah. Zato dobite 3 velefne higienične vzorce, 6 vzorcev 90 kr., 12 vzorcev 1 gl. 70 kr., 25 vzorcev 3 gl. 40 kr., poleg najnov. ilustr. cenovnika in navodilo za uporabo franc. in amer. gum. predmetov, tucat od 45 kr. naprej. V zalogi so vse kuriozitet, mnogo novosti, izdeluje vsak gumasti predmet. — Najcenejše in direktno se kupi le pismeno naročilo. Diskretna pošiljatev. H. Auer, zaloga tov. gum. predmetov. Dunaj, IX/2, Nussdorferstr. 3/313.

Zakonito zavarovano.

Vsako ponarejanje kaznjivo.

Edino pravi je le Thierry-jev balzam

z zeleno znamko z nuno.

12 malih ali 6 dvojnatih steklenic ali 1 velika posebna steklenica s patent. zamaškom K 5.—.

Thierry-jevo centifolijsko mazilo

za vse še tako zastarane rane, vnetja, poškodbe itd. 2 lončka K 3.60. Razpošilja le proti predplači ali po povzetju.

Obe ti dve domači sredstvi sta kot najboljši splošno znani in svetovno slavni. Naročila je nasloviti na

Lekarnar A. Thierry v Pregradi pri Rogasški Slatini.

Dobiva se skoro v vseh lekarnah. Brošure s tisoči zahvalnih pisem zastoj in franko.

Mi
vsi

nosimo le kravate od trdke Fr. Steiner, ker nam tam solidno postrežejo. — 6 kravate ali pentlje (ali 3 kravate in 3 pentlje) lepo sortirane 3 K, posebno fino sortirane 6 kom. 4 K. — Razpošiljalnica kravate Fr. Steiner, Dunaj, II. Krafftgasse 6/7. Pošilja po povzetju. Dovoljeno je zamenjati.

Tiskarna knjig in umetnin
A. Slatnar v Kamniku
se priporoča za vsakovrstna v njeno stroko spadajoča naročila. Izvršitev lična. Cene zmerno.

C. in kr. dvorni založnik

Papežev dvorni založnik

lekarnar Piccoli Ljubljana

Dunajska cesta (lekarna pri angelju)

opetovano odlikovan, priporoča nastopne preizkušene izdelke:

Malinov sirup,

najskrbneje prirejen iz aromatiških gorskih malin, je izredno čist izdelek, neprekosljive kakovosti, pomešan z vodo da prijetno in žejo gasečo pijačo. Steklenica 1 kg sterilizirana, velja K 1.50, 1/2 kg steklenica K — 90, poštni zavoj, netto 3 kg, franko za vojnina in poština K 5.60. Razpošilja se tudi v sodčkih po 10, 20, 40 in več kg.

Železnato vino

vsebuje za slabokrvne in nerazvorne osebe, blede in slabotne otroke lahko prebavljiv želez. izdelek. 1/2 lit. stekl. 2 K.

Tinktura za želodec

je želod. kre. pilno, tek vzbujajoče, prebavo in odprtje telesa pospešujoče sredstvo. 1 st. 20 v.

Naročila se točno izvrše proti povzetju.

„BIBE“

brezalkoholna pijača iz sadnega soka. Pomešana z vodo da prijetno, žejo gasečo ter redilno in za prebavne organe zdravo pijačo. Steklenica 1 K.

Anton Müller, vinotržec, Domžale

(Kranjsko)

Priporoča izborno zalogo vsakovrstnih novih in starih vin v sodih in steklenicah

Pozor, gospodje in gospodične!

V svoji lekarniški praksi, ki jo izvršujem že več nego 30 let, se mi je posrečilo iznajti najboljše sredstvo za rast las in proti njih izpadanju KAPILOR šte. 2. Povzroča da postanejo lasje dolgi in gosti, odstranja prah in vsako kožno bolezen na glavi. Naročila naj bi si ga vsaka družina. Imam premnogo zahvalnic in priznalic. Stane poštine prosto na vsako pošto 1 lonček 3 K 60 h, 2 lončka 5 K. Naroča naj se samo od mene pod naslovom

Peter Jurišić

lekarnar v Pakracu šte. 68 v Slavoniji.

Brezskrbno

družinsko srečo garantira najvažnejša knjiga o preoblagodarjenju z otroci. Z nad tisoč zahval. pismi pošilja diskretno proti 90 v. v avstr. poštini znamkah ga. A. Kaupa, Berlin S. W. 296 Lindenstrasse. 50.

Pozornost vzbujajoča novost!

Poceni!

Na vsako sprehodno palico se lahko natakne

Praktično!

1 komad samo 2 K, 3 komadi 5 K 50 v.

Daljnogled — 50 kratno povečanje.

Pošilja po povzetju: Henrik Weiss, Dunaj, XIV/3, Sechshausstrasse 5/23. Naročite takoj to Vas bo razveselilo!

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Ustanovljena leta 1882

v Ljubljani

Ustanovljena leta 1882

Podrejena skontraciji „Zadružne zveze“ v Celju

na Dunajski cesti št. 18, na vogalu Dalmatinovih ulic

obrestuje hranilne vloge po

Poštno-hraniln. urada
šte. 828.406.

4 1/2 %

Telefon šte. 185.

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure od 8. do 12. in od 3. do 4. ure popoldne.

Hranilne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom hranilničnega urada.

Stanje hranilnih vlog
K 11,060.929-20

Upravno premoženje kmetske posojilnice 31. dec. 1906
K 11,325.728-62.

Denarni promet
K 50,486.935-14

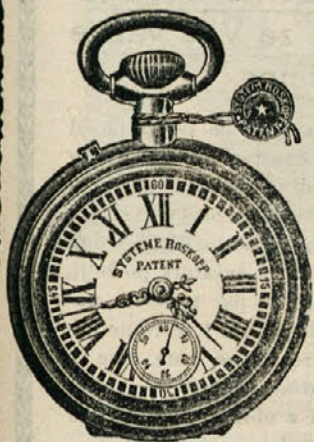
Varnost hranilnih vlog je tudi zajamčena po zadružnikih.

Posojuje na zemljišča po 5 1/4 % z 1 1/2 % na amortizacijo ali pa po 5 1/4 % brez amortizacije; na menice po 6 %. Posojilnica pa sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

Fran Čuden

v Ljubljani v Prešernovih ulicah

- Urar -

Delničar tovarniške družbe „UNION“ za izdelovanje najboljših ur v Švici

Trgovca z zlatino in srebrnino. Ekspor. Ceniki zastoj in poštnine prosti. Kot zanesljivo uro priporočam posebno „Union“.

Schneider & Verovšek

Trgovina z železnino in stroji na debelo in na drobno.

Ljubljana, Dunajska cesta 16

priporočam se za dobavo železnine vse vrste, zlasti: orodje, stroje in motorje za roko-delce, okove vse vrste za stavbe in po-hištvo, traverze, cement itd. Opozarjava na hitro in točno postrežbo! Nizke cene!

Jos. Rojina v Ljubljani

v Šelenburgovih ulicah št. 5 priporočam

elegantne obleke po meri

~ iz pristnega angleškega blaga. ~ Priporočam svojo zalogo izgotovljenih oblek, plaščev iz tirol. nepremočljivega lodna. Najsolid. postrežba.

Anton Turk

književ in založnik v Ljubljani na Dunajski cesti priporočam:

Kubična knjiga ali hitri računar za trgovce z lesom (na staro mero) K 3-20, s poštnino 10 v. več.
Kubična računica (II. natis) cena 1 K, po pošti 10 v. več.
Nova kubična knjiga ali hitri računar za trgovce z lesom, po novi decimalni ali meterski meri. V platno vezana 5 K, po pošti 20 vin. več.

Veronika Kenda

Ljubljana, Dunajska cesta 20

Zaloga papirja, pisalnih in risalnih potrebščin
Glavna zaloga
Jos. Petričevih zvezkov

MARIBOR • Karčovin 138

IVAN LAMPRECHT ML.

Zavod svetlobnega slikateljstva in tovarna teh potrebščin se priporočam za

izdelovanje slik in vseh fotografiranih potrebščin

posebno se opozarja na svetlobno občutljive plošče v korist družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Najboljše delo, delu primerna cena!

Svoji k svojim!

Zahtevajte cenik!

PFAFF šivalni stroji

so najboljši

za družinsko uporabo. Šivajo, krpajo in vežejo. Nepreosljivi za obrtne namene, šivajo naprej in nazaj.

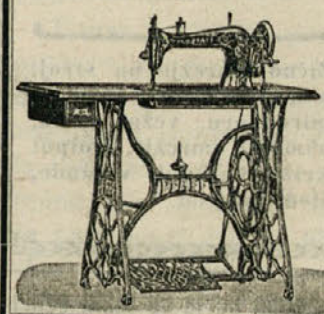
! Kroglasto ležišče !

Glavni zastopnik

Fr. Tschinkel

Ljubljana • Kočevje

Mestni trg 9. v gradu. 56

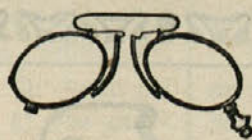

Učenca

sprejme ključavničarski mojster in trgovec z železnino Avgust Albrecht v Kamniku

Velika zaloga zlatih in srebrnih žepnih ur, stenskih ur, vsakovrstnih optičnih predmetov. Zlatnine in srebrnine. ~ Cene nizke.

Cenovniki zastoj in franko.

Oglejte si — največjo zalogo poljedelskih strojev, slamoreznic, čistilnic, mlatilnic, gepelnov in preš za grozdje in sadje, štedilnikov, peči, železnih nagrobnihi križev itd. pri

FR. STUPICA V LJUBLJANI na Marije Terezije cesti št. 1 in na Valvazorjevem trgu 6, nasproti Križanske cerkve.

Ravnotam zamorete kupiti vsak čas po najnižjih cenah traverze, železniške šine, cement in vse druge stavbne potrebščine, razno orodje, sesalke za vodo, vino in gnojnice, vseh vrst tehtnice in uteži in vse druge v železninsko stroko spadajoče predmete.

Julija Štor

v Prešernovih ulicah št. 5. poleg Mestne huanilnice

Največja zaloga

moških, ženskih in otroških čevljev

iz najboljših tovarov, domačih in tujih. Turistom priporočam pristne gojserske gorske čevlje

Zmerne cene.

Solidna postrežba.

Priporočajte povsod

„Naš List“

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernove ulice

Največja izbira izgotovljene obleke za gospode, dame in otroke.

Drogerija ANTON KANC

Ljubljana, Židovske ulice 1.

priporočam: droge, kemikalije, ustne vode in zobni prašek; redilne in posipalne moke za otroke, dišave, toaletne predmete, fotografiske aparate in potrebščine, obvezila, sredstva za desinfekcijo, pase in vosek za tla, čaj, rum, konjak, mineralne vode in soli za kopel. Zaloga karbida.

Oblastveno koncesijonirana prodaja strupov.

Kupuje vsakovrstna zelišča (rože) semena, korenine, cvetje, lubje itd.

Najcen. in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki „Severonemškega Lloyda“

iz Bremna v New York

s cesarskimi brzoparniki „Kaiser Wilhelm II.“, „Kronprinz Wilhelm“, „Kaiser Wilhelm d. Grosse“. Prekomorska vožnja traja samo 5 do 6 dni.

Natančen, zanesljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega parobrodne družstva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite v LJUBLJANI edino le pri

Edvardu Tavčarju, Kolodvorske ulice št. 35

nasproti občeznani gostilni „pri Starem Tišlerju“

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. — Vsa pojasnila, ki se tičejo potovanja, točno in brezplačno. — Postrežba poštena, realna in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, Californijo, Arizona, Utah, Wioming, Nevada, Oregon in Washington nudi naše društvo posebno ugodno in izredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremna enkrat mesečno. Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimora in na vse ostale dele sveta, kakor: Brazilijo, Kubo, Buenos-Aires, Colombo, Singapore v Avstralijo itd.

Pozor! Berite!

Krup vzbujajoče!

Namesto

18 K

samo

7 K

Krasna remontoir-

Gloria-

srebrna ura

s 3 močnimi pokrovi, bogato gravirana, natančno tekoča, 3letno jamstvo, proti povzetju

samo 7 kron

Tovarna za ure: Heinrich Weiss Dunaj, XIV/3., Sechshauserstr. 5/7.

Modna trgovina Pavel Magdič, Ljubljana, Prešernove ulice 7.

Priporočila:

Svilnato blago, baržuni, pliši in tenčice.
Čipkasto blago, pajčolani, čipkasti ovratniki, čipke, vložki, svilnate vezanine.

Jabots, Fiebus, damski ovratniki in kravate.

Svilnati in baržunasti trakovi, Pozamentarija, porte in žnore, resice, krepice in žnore za tapetnike.

Krepi in flori za žalovanje.

Zlate in srebrne resice, čipke in žnore.

Serpe iz svile, čipk in volne.

Nogavice za dame, dekleta in otroke.

Jopice, hlače, otročje perilo in odeje za vozičke.

Oprava za novorojenčke, posteljne podloge iz kavčuka.

Sukanec za šivanje, pletenje in vezenje.

Gumbi in različne igle.

Priporočila:

Različne podloge in potrebščine za krojače in šivilje.

Idrijske čipke, vezene čipke in vložki.

Pajčolani za neveste, mirtovi vencji.

Damsko perilo, spodnja krila, predpasniki in kopalne obleke.

Modreci in potrebščine za modrece.

Glave rokavice in rokavice za uniformirance, pletene, letne in zimске rokavice.

Kopalno perilo, dišave, milo in ustna voda.

Krtače za obleko, glavo in zobe.

Razna narodna pletena in vezena ročna dela.

Priporočila:

Srajce za gospode in dečke, spodnje hlače, ovratniki, zapestnice, naprsnike in žepne rute.

Pravo jagrovo normalno perilo, tricot srajce, jopice in hlače.

Mrežaste in potne jopice, srajce, čepice in pasovi za šport.

Nogavice, naramnice, odeje in blazine za potovanje.

Kravate, gumbi za manšete.

Za lovce: telovniki, nogavice, rokavice, dokolenice.

Ogrevalci za kolena, meča, prsi, hrbet, trebuh in glavo.

Nahrbtniki, ovratni robovi.

Narodni trakovi in zastave, narodne čepice, torbice in drugi domači narodni izdelki itd.

Gospod! Berite novice, ker so za Vas važne in koristne.

Jaz razpošiljam po povzetju od K 12:50 jedno krasno dobro in moderno opravo, katera obstoji iz sledečih stvari: jedna fina bela ali barvasta srajca št. 2 — jedne dobre spodnje hlače, jedna lepa spalna srajca, 1 ovratnik po želji, 1 krasno kravato, 1 par trpežnih nogavic, 1 močno brisalko, 1 izvrstne naramnice, 3 dobre žepne rute, vse v eni škatulji lepo aranžirano.

Razpošiljam z obratno pošto. Kar ne ugaja, vrnem denar nazaj.

Stavbeno, umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Hidravlične vidre in sesalke.

JOSIP WEIBL

J. Spreitzerja nasl.

Ljubljana

Slomšekove ulice 4.

Žično omrežje na stroj, ohlajilne mize, ograje na mirodvoru, večna vrata, ohmejno omrežje, stolpni križi, balkoni, verande, štedilniki itd.

Češko posteljno perje po nizki ceni!

5 kilo: novo naskubljeno K 9:60, boljše vrste K 12:—, belo puhasto naskubljeno K 18:— K 24:—, snežnobelo puhasto naskubljeno K 30:—, K 36:—. Razpošilja se franko po povzetju. Zamenja se ali vzame nazaj proti povrnjeni poštnini.

Benedikt Sachscl, Lobes 369, P. Plzen, Češko.

Kdor si hoče napraviti dobro domačo pijačo ali podaljšati svojo zalogo, naj se obrne zaupno na turdžo:

C. F. Schubert, Gradec, Murplatz 10.

Pozor gospodje in mladeniči!

V svoji lekarniški praksi, ki je izvršujem že več nogo 30 let, se mi je posrečilo iznajti najboljše sredstvo za rast brk, brade in las, proti izpadanju brk in las in to je **KAPILOR št. 1**. On deluje, da lasje in brke postanejo gosti in dolgi, odstranjujejo prhljaj in vsako drugo kožno bolezen glave. — Naroči naj si ga vsaka družina. Imam mnogo priznanje in zahvalnic. — Stane franko na vsako pošto 1 lonček 3 K 60 h, 2 lončka 5 K. — Naročajte samo pri meni pod naslovom

32

Peter Jurišič

lekarnar v Pakracu št. 68 v Slavoniji.

Nad 5000 filijalk po vsem svetu

Pazi naj se, da se nakupuje samo v naših prodajalnah.

Naše prodajalne se vse poznajo po tem znamenju.

Singer Co. akejska družba za šivalne stroje

Ljubljana

Sv. Petra cesta 4.

Kranj

Glavni trg 192.

Novo mesto

Veliki trg 88.

Kočevje

Glavni trg 79.

Zaloga olja, šivank in posameznih delov Najboljše je najceneje

Stari stroji se zamenjajo.

Popravila točno in poceni.

— Ustanovljeno leta 1832. —

Priznано najboljša **oljnate barve**

zmlete s stroji najnovejše sestave, prekašajo vsako konkurenco po finosti, ki omogočijo z jako majhno množino pobarvati veliko površino, razpošilja po nizkih cenah

Adolf Hauptmann

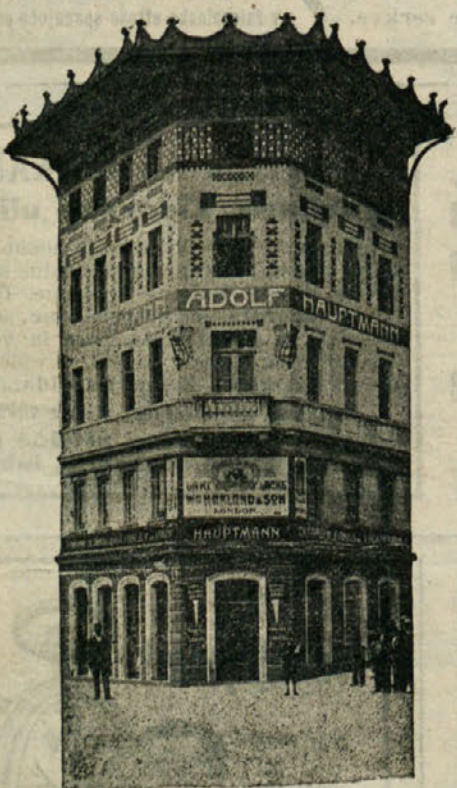
v Ljubljani

prva kranjska tovarna oljnatih barv, firneža, laka in steklarskega kleja.

Zaloga slikarskih in pleskarskih predmetov.

Ilustrovani ceniki dobe se brezplačno.

Prodaja na debelo.

Prodaja na drobno.

„Flox“

je fotografski aparat, s katerim lahko fotografira vsakdo brez da bi se prej kaj učil. S tem aparatom se napravljajo podobe v velikosti 5x7 cm in stane eleganten s kompletno opremo in navo dilon samo K 6:—. Razpošilja po povzetju H. Weiss, Dunaj, XIV/3. Sechshauserstrasse 5/110.

Podružnica v Spljetu

Delniška glavica:

2.000.000 K

Rentni davek plačuje banka sama.

Ljubljanska kreditna banka

v Ljubljani

obrestuje vloge na knjižice in na tekoči račun od dne vloge do dne vzdiga

po 4 1/2 %

Sprejema zglasila za subskripcijo deležev „Hotelske družbe z o. z. Triglav“ po K 500:—, 1.000:—, 5.000:— in 10.000:—.

Podružnica v Celovcu

Res. fond:

200.000 K

Rentni davek plačuje banka sama.